

پاسخ پرسش های نمونه درس ۸

رضا خان و تثبیت قدرت

۱- رضاخان در مدتی که وزیر جنگ بود، چه اقداماتی انجام

داد؟ صفحه ۸۴

او در طول این مدت، تسلطش را بر ارتش تثبیت کرد، ژاندارمری را از وزارت داخله (وزارت کشور) به وزارت جنگ انتقال داد و بر نفوذ خود افزود.

۲- همزمان با دوره نخست وزیری رضاخان، چه تحوّل‌ی در ترکیه به وقوع پیوست؟ این واقعه چه تأثیری در ایران داشت؟ صفحه ۸۵

هم زمان با نخست وزیری رضاخان در ایران، مصطفی کمال پاشا (آتاتورک) با حمایت دولت انگلستان، در کشور عثمانی (ترکیه) به قدرت رسید. او نظام امپراتوری عثمانی را لغو و به جای آن نظام جمهوری را تأسیس کرد. این واقعه، بهانه مناسبی برای جایگزینی حکومت رضاخان به جای سلطنت قاجار بود.

۳- انتخابات دوره پنجم مجلس شورای ملی چگونه برگزار شد و چه نتیجه‌ای داشت؟ صفحه ۸۶

رضاخان به سرعت و با اعمال نفوذ و تقلّب، انتخابات دوره پنجم مجلس شورای ملی را برگزار کرد و در پناه حمایت حزب‌ها و جریان‌های سیاسی طرفدار خود توانست اکثریتی از نمایندگان موافق و طرفدار خود را روانه مجلس کند. با وجود این، نمایندگان چون آیت‌الله مدرس، مستوفی‌الممالک، دکتر مصدّق، مشیرالدوله و مؤتمن‌الملک نیز که مورد توجه مردم بودند، به مجلس راه یافتند.

۴- شرایط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی مملکت، چه نقشی در فراهم کردن زمینه برای به قدرت رسیدن رضاخان داشت؟ صفحه ۸۸

شرایط سیاسی و اجتماعی، اقتصادی و روانی جامعه ایران در آن سال ها به گونه ای بود که به تدریج زمینه را برای حاکمیت مطلق رضاخان مساعد می کرد. رضاخان که موفق به سرکوب چند شورش داخلی شده بود، رفته رفته به عنوان تنها عامل برقرار کننده امنیت در ایران شناخته شد. افزایش حمایت انگلستان و جریان ها و احزاب سیاسی از رضاخان، این باور را در میان مردم به وجود آورد که جز رضاخان پهلوی هیچ کس قادر به برقراری امنیت در ایران نیست. (این پاسخ خلاصه ای است از مطالب صفحه ۸۸)